

Aanwijzing van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 1 juni 2026, kenmerk 4387941-1098294 PZo, inzake de invoering van een prestatie voor de activiteiten en diensten van een verloskundig samenwerkingsverband

Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Gelet op artikel 7 van de Wet marktordening gezondheidszorg;

Na op 1 april 2026 schriftelijk mededeling te hebben gedaan aan de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal (*Kamerstukken I: 2025/26, 180525, Kamerstukken II: 2025/26, 32279-272*) als bedoeld in artikel 8 van de Wet marktordening gezondheidszorg;

Besluit:

Artikel 1 Definities

In deze aanwijzing wordt verstaan onder:

- a) *ADZ*: algemene diensten ten behoeve van verzekerde zorg;
- b) *minister*: Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
- c) *prestatie*: prestatiebeschrijving als bedoeld in artikel 50, eerste lid, aanhef en onder d, van de wet;
- d) *vrij tarief*: tarief als bedoeld in artikel 50, eerste lid, aanhef en onder a, van de wet, dat voor een prestatie in rekening mag worden gebracht;
- e) *wet*: Wet marktordening gezondheidszorg;
- f) *zorgautoriteit*: Nederlandse Zorgautoriteit, genoemd in artikel 3 van de wet.

Artikel 2 Werkingsfeer

Deze aanwijzing is van toepassing op algemene diensten en activiteiten ten behoeve van de geboortezorg. Deze zorg omvat:

- Geneeskundige zorg als omschreven bij of krachtens artikel 2.4 Besluit zorgverzekering, hierbij gaat het om:
 - obstetrische zorg met uitzondering van high care obstetrische zorg, geavanceerd ultrageluid onderzoek en niet invasieve
 - prenatale test (NIPT) voor hoog-risico zwangeren;
 - antenatale consultatieve kindergeneeskundige zorg;
 - eerstelijnsdiagnostiek voor zover die samenhangt met de zorgvraag van de cliënt en
 - verloskundige zorg, uitgezonderd preconceptiezorg.
- Kraamzorg als omschreven bij of krachtens artikel 2.11 Besluit zorgverzekering.

Het gaat hierbij om de volgende activiteiten en diensten ten behoeve van zorg uitgevoerd door een verloskundig samenwerkingsverband (VSV):

- Organiseren en beheren van het regionaal samenwerkingsverband inclusief de gezamenlijke besluitvorming op basis van gelijkwaardigheid;
- Organiseren van de coördinatie van multidisciplinaire gezamenlijke zorg en samenwerking (van verschillende autonome zorgaanbieders van het VSV) op meerdere gebieden uitgaande van de Zorgstandaard Integrale Geboortezorg als minimum;
- Organiseren van informatievoorziening en communicatie vanuit regionale VSV organisatie (met of tussen VSV partners, met externe partners en tussen VSV's);
- Structureren van gezamenlijke kwaliteitsfocus/cyclus en uitvoering hiervan binnen het VSV.

Artikel 3 Opdracht

De zorgautoriteit stelt per 1 januari 2027 een prestatiebeschrijving vast met een vrij tarief voor activiteiten en diensten ten behoeve van de geboortezorg zoals bedoeld in artikel 2 uitgevoerd door verloskundige samenwerkingsverbanden.

Artikel 4 Voorwaarden

De zorgautoriteit kan voorschriften of beperkingen aan de vaststelling van de prestatiebeschrijving verbinden.

Voor de totstandkoming van de bekostiging moet worden voldaan aan de volgende, aanvullende voorwaarden:

1. De activiteiten dienen ter directe ondersteuning van de betrokken zorgaanbieders bij de verlening van verzekerde zorg;
2. De (beschikbaarheid van) activiteiten komen ten goede aan (individuele) patiënten die de zorg van de betrokken zorgaanbieders ontvangen en bij de betrokken verzekeraars verzekerd zijn;
3. De kwaliteit van de integrale zorg blijft primair de verantwoordelijkheid van de betrokken zorgaanbieders;

Van deze aanwijzing wordt mededeling gedaan door plaatsing met de toelichting in de Staatscourant.

*De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
S.Th.M. Hermans*

TOELICHTING

Algemeen

In de beweging naar meer passende zorg in de geboortezorgketen wordt ingezet op integrale geboortezorg. De onderlinge samenwerking en coördinatie tussen geboortezorgpartijen is essentieel voor een goede organisatie van zorg rondom zwangerschap en geboorte. Deze samenwerking, in monodisciplinair bekostigde regio's, is georganiseerd in verloskundige samenwerkingsverbanden (VSV's) waarin eerstelijnsverloskundigen, kraamverzorgenden, klinisch verloskundigen, gynaecologen en kinderartsen deelnemen. Alleen door deze samenwerking kan integrale geboortezorg goed worden georganiseerd en toegankelijk blijven. Het VSV is ook herkenbaar en aanspreekbaar als partner in de regio.

Met deze aanwijzing geeft het kabinet de Nederlandse Zorgautoriteit (zorgautoriteit) de opdracht om met ingang van 1 januari 2027 een prestatiebeschrijving met vrij tarief vast te stellen voor algemene diensten en activiteiten ten behoeve van zorg, specifiek de geboortezorg, uitgevoerd door VSV's. Hiermee wordt het verloskundig samenwerkingsverband als zelfstandige partij in het zorgstelsel erkend, waardoor de zorgaanbieder van ADZ rechtstreeks bij zorgverzekeraars kan declareren. Het direct contracteren en declareren tussen zorgverzekeraar en VSV is voor de zorgaanbieder die directe patiëntenzorg levert efficiënter. Zo blijft meer tijd over voor de zorgverlening zelf. Het VSV voert activiteiten uit en verleent diensten aan deelnemende zorgverleners in de regio, in lijn met de Zorgstandaard Integrale Geboortezorg. Deze zorgstandaard is opgenomen in het kwaliteitsregister van het Zorginstituut Nederland. Op basis van deze zorgstandaard hebben de betrokken partijen het basiskader voor VSV's opgesteld, waarin de diensten en activiteiten van het VSV zijn beschreven. Artikel 2 somt de diensten en activiteiten op waarvoor deze aanwijzing geldt.

Artikelsgewijs

Artikel 4

De zorgautoriteit kan op grond van artikel 50, derde lid, van de Wet marktordening gezondheidszorg voorschriften of beperkingen verbinden aan de vaststelling van de prestatie. Bijvoorbeeld de beperking dat een prestatie enkel gedeclareerd mag worden wanneer hier een schriftelijke overeenkomst tussen een zorgverzekeraar en de betreffende zorgaanbieder aan ten grondslag ligt.

*De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
S.Th.M. Hermans*